

Recenze k podkladové studii k revizi RVP s názvem „K problematice fyzikálního vzdělávání v ČR před revizemi RVP“.

Recenzovaná publikace čerpala z výzkumů a práce řady pracovišť zabývajících se vzděláváním na ZŠ a SŠ, vznikla na základě podnětu a zadání Národního ústavu pro vzdělávání. Autory jsou zaměstnanci a spolupracovníci vysokých škol, které připravují budoucí učitele fyziky, přičemž značná část z nich učí nebo učila na základních či středních školách.

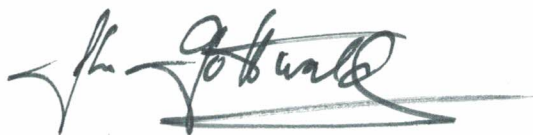
První (a nejrozsáhlejší) část tvoří analýza existujících kurikulárních dokumentů a dosahovaných výsledků žáků. Tato část je rozdělena do sedmi podkapitol. Poměrně podrobně je v několika z nich zpracována analýza školních vzdělávacích programů na ZŠ, gymnáziích, SOŠ a SOU s řadou doporučení pro budoucí revizi RVP. Dále je zde rozebrán současný stav používaných učebnic pro obor Fyzika. Analýza dosahovaných výsledků žáků vychází z výsledků šetření přírodovědné gramotnosti ČŠI a z mezinárodních šetření (TIMSS a PISA). Poměrně rozsáhlá podkapitola je věnována rozboru stávajícího stavu a vývoji kurikulárních dokumentů v zahraničí a jeho srovnání s přístupem ke vzdělávání v ČR (anglosaské a severské země, Německo a Rakousko, Polsko, Estonsko, Slovinsko a Jižní Korea). Poměrně zajímavá a jistě pro praxi nezanedbatelná je analýza výsledků sběru dat zabývajících se pohledem veřejnosti (občanské i učitelské) na vzdělávání a na školskou fyziku speciálně.

Druhá poměrně obsáhlá část je věnována identifikaci a analýze nových společenských potřeb, trendů ve výuce a aktuálních problémů moderní fyziky, se kterými se žáci v praxi setkávají (fyziky materiálů, nanotechnologií, astrofyziky). Poměrně zajímavé a podnětné je doporučení zpracování kratších tematických celků, které by mohly být zařazovány do výuky buď jako celek, ale i jako jednotlivé izolované části, které by odpovídaly aktuální situaci ve třídách, možnostem školy i zkušenostem učitele.

Na základě uvedených výsledků, závěrů plynoucích z víkendového Semináře k problematice přípravy revizí RVP (březen 2018) ve fyzice a diskuse autorského kolektivu byla zpracována velmi přehledná a stručná SWOT analýza, která v bodech shrnuje nejdůležitější klady a zápory současného RVP, příležitosti, ale i rizika revize RVP, které by měly být brány při revizi v potaz. V závěrečné části jsou pak stručně a přehledně shrnuty nejdůležitější poznatky, závěry a náměty předchozích kapitol. Zde jsou i formulovány i možné přesahy a podněty pro další práci a výzkum do budoucna.

Závěr prakticky každé části studie (každé podkapitoly) je opatřen přehledným shrnutím, doporučením směrem k revizi RVP. Stručnost, přehlednost a závěrečné shrnující rámeček je dalším nesporným kladem celé publikace. To přispívá k její přehlednosti a jasnosti závěrů a doporučení.

Domnívám se, že předkládaná studie plně splňuje (a mnohdy i přesahuje) zadání Národního ústavu pro vzdělávání, přehledně shrnuje základní poznatky širokého spektra autorů zabývajících se vzděláváním. Vychází z poměrně hluboké analýzy současného stavu vzdělávání na ZŠ a SŠ (včetně řady odkazů na odbornou literaturu a další podrobnější volně přístupné materiály na internetu) a předkládá mnohá praktická doporučení nejen pro revizi RVP, ale i pro další práci na poli vzdělávání v oboru Fyzika (a to nejen pro odborná pracoviště na VŠ, ale i pro samotné učitele z praxe).



RNDr. Stanislav Gottwald
Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2